

Götasträngaren

35

Medlemsblad för
Kungl. Göta trängkärs
kamratförening.

Ansvarig utgivare: J. Falkengren.

Red.-kommitté: K. Hagberg, A. Broman, A. Sunnerbo, C. E. Kolming.

Kungl. Göta trängkärs officers- och underofficerskårer — stat, reservstat, övergångsstat och reserv — för första gången i det närmaste mangrant församlade efter inryckningen till beredskapstjänst i januari 1940.

Föreningsnytt.

VAD SIG PÅ KÅREN
TILLDRAGIT HAVER

Utdrag ur kårorder från 1. april 1939 tills dato.

Kamratföreningens årsmöte under 1939 ägde rum den 19. mars. Sedan ordf. hälsat de närvarande välkomna, utsågos löjtn. Mellin och serg. Broberg att justera dagens protokoll, varefter årsberättelse och revisionsberättelse godkändes och lades till handlingarna. Angående denna tidning fattades beslutet, att den skall utkomma minst en gång om året. Därefter företogs val av styrelse, vilket utföll sålunda:

Ordf. överstelöjtnant Holmberg, vice ordf. major Hagberg samt övriga ledamöter kaptenerna Eriksson, Ragnitt, Beckman och Bengtsson, fanjunkarna Broman, Carlini, Feiding och Sunnerbo, trädgårdsmästare Assar Andersson, frisörmästarna Vesterberg och Kolming, konditor Nilsson, tjänsteman Redin, grosshandlare Larsson, Kvännum, samt handl. Mellberg, Hov. Till revisorer valdes bankdirektör R. Selander och löjtn. J. N. Holmér samt såsom deras suppleanter bokhandelsmedhj. Ahlander och löjtn. Hammar. Till hedersordförande kallades översten R. T. Berg och till hedersledamot majoren S. Camitz.

Vid sammanträde konstituerade sig styrelsen sålunda: Skattemästare fanj. Carlini, sekr. fanj. Sunnerbo, klubbmästare fanj. Carlini. Ett verkställande utskott tillsattes, bestående av major Hagberg, regementskvartermästaren, regementsintendenten, fanj. Broman, Carlini, Sunnerbo samt frisörmästare Kolming, Göteborg. Vidare utsågos major Hagberg, fanj. Broman och Sunnerbo samt frisörmästare Kolming till redaktionskommitté. Beslut fattades om strykande av en del medlemmar ur föreningens matrikel på grund av ej erlagda årsavgifter.

Årets sista sammanträde hölls den 9. december i närvaro av omkr. 80 medlemmar och under ordförandeskap av vice ordf. Beslut fattades om antagandet av ett nytt föreningsmärke enligt ett förslag, översänt från föreningen Trängkamraterna i Stockholm. Priset för märket fastställdes till kr. 1:20. Efter föredrag av major Hagberg och filmförevisning av fänrik Fränne avslutades sammanträdet med supé och samkväm.

1939.

1. april. Kungl. Maj:t har den 31. sistlidne mars i nåder till överste i armén utnämnt och förordnat förre chefen för Kungl. Göta trängkår, överstelöjtnanten A. J. F. Holmberg.

Överstelöjtnant Björck tillträder chefskapet över kåren.

3. april. Kaptenen Ericson placeras fr. o. m. den 4. dennes såsom föredragande å avd. M.

Fr. o. m. 5. okt. efterträdes kapt. Ragnitt såsom regementsintendent vid kåren av kaptenen vid intendenturkåren Tynelius.

Stamhästen n:r 1 Gavotte har den 4. dennes störtat.

22. april. Kungl. Maj:t har i nåder den 28. sistlidne april till fänrikar i trängens reserv med placering vid kåren förordnat res.off.asp., fanj. Svante Fischer, Gunnar Leonard Settergren, Tore Edv. Julius Kjellander, Carl Gunnar Julius Fränne, Lars Ivar Käge, Uno Eduard Berglöw och Inge Lindholm.

9. maj. Viss befälspersonal i kårens reserv inkallas till tjänstgöring vid av 1935 års klass uppsatta förband.

Stamhästen n:r 22 Grisette har den 10 dennes störtat.

13. maj. Konstituerade fänrikarna i trängens reserv B. E. Ahnsberg, E. H. Bergsten, C. G. Landström och N. S. O. Cotte ha fått fullmakter.

Inspektören för trängen inspekterar kåren den 15.—17. dennes.

17. maj. Löjtnant Svensson har den 6. innevarande månad avlagt godkänd intendentsexamen.

23. maj. Furiren i kårens reserv G. V. Larsson har utnämnts till sergeant i reserven.

13. juni. Nytt kassareglemente fastställt 19. maj 1939 och nya bokföringsföreskrifter den 25 maj, vilka skola tillämpas vid kåren fr. o. m. 1 juni.

15. juni. Sergeanterna i trängens reserv K. E. Ving och H. E. Svanteson få fullmakter.

16. juni. Stamhästen n:r 10 Honnör har den 25. dennes störtat.

27. juni. Landstormsofficerskurs (omkr. 10 elever) skall förläggas till kåren under tiden 9/7—22/7.

Landstormsbefälsövningar skola äga rum vid kåren under tiden 9/7—22/7. Efter förberedande utbild-

ning i grupper organiseras landstormstruppen på en landstormsanspannspluton, en landstormsbilpluton och en landstormssjukvårdspluton.

1. juli. Löjtn. i armén, fanjunkaren i trängens reserv, Thomelius beordras att fortfarande t. o. m. den 30 nästkommande september tjänstgöra vid kåren.

5. juli. Majoren Camitz såsom tjänstehäst tilldelade stamhästen n:r 24 Hampus har fr. o. m. den 4. innevarande månad överflyttats till T 4

19. juli. Generalfältläkaren inspekterar den 20. dennes 2. årets militärutbildning för värnpliktiga läkare.

Stamhästen n:r 12 Gasell kasseras och försäljes till slakt.

31. augusti. Fördelningsfälttjänstövning äger rum under arméfördelningschefens ledning 10—14 nästkommande sept. i trakten av Herrljunga. I övningen deltaga delar av fördelnings samtliga förband (utom I 22) samt flyg.

6. sept. Översten i trängens reserv A. J. F. Holmberg förordnas att till vidare t. o. m. 30. juni 1940 vara försvarsassistent hos länsstyrelsen Kalmar län.

7. sept. Kompch. m. fl. skola sig planlägga övningar och färder med motorfordon att största möjliga sparsamhet iakttagas beträffande drivmedelsåtgången.

20. sept. Från Gudhems remont depå innevarande år till kåren överlämnade remonter erh. följ. nummer och namn: 6 Orkan, 10 Orient, 11 Orfeus.

25. sept. Vpl. n:r 586 22/27 Hultén T. L. V. konstitueras att under den tid armén är ställd på krigsfot vara präst, konstituerad kaptens vederlike.

2. okt. Furiren vid 2. komp. B. E. Lindberg konstitueras till sergeant i trängen.

5. okt. Kapt. på övergångsstat Carell beordras tjänstgöra vid kåren 1/10 1939—30/6 1940 samt placeras å kårexp., avd. M.

Trängofficersskola skall förläggas till kåren 9/10 1939—3/4 1940. (På grund av beredskapsåtgärderna upphörde skolan 1/12 1939).

24. okt. Kapt. vid trängen, friherre Rudbeck beordras som timlärare vid till kåren förlagd trängofficersskola 5. nov.—10. dec. innevarande år.

KÅRENS NYE CHEF.

Sedan den 1 april 1939 är överstelöjtnant K. G. Björck chef för Kungl. Göta trängkår. Kårchefen har börjat sin militära bana vid T 2, där han blev fänrik 1915. Åren 1915—1918 var han subalternofficer vid 1. kompaniet och 1919—1921 regementskvartermästare. Därefter började kommenderingarna utom kåren. När överstelöjtnant Björck nu återbördades till T 2, hade han bakom sig krigshögskola, generalstabstjänstgöring, kompaniechefstjänst vid T 1 samt tjänstgöring som stabschef vid tränginspektionen.

Chefen för Kungl.
Göta trängkår,
Överstelöjtnant
K. G. Björck.

6. nov. Kurser för utbildning av civila förare av generatorgasbilar äger rum under tiden 7—14, resp. 15—22 innevarande månad.

10. nov. Mörklägningsövning äger rum i Skövde och i samband därmed organiseras särskilda övningar vid kåren.

22. nov. Extra befälsutbildningskurs för officerare och underofficerare i reserven skall äga rum vid kåren under tiden 27. dennes—16. instundande december. 15 off. och 8 uoff. ur trängen samt 7 off. och 3 uoff. ur kavalleriet beordras deltaga.

24. nov. Till militärpastor vid kåren förordnas intill 1. okt. 1942 komministern i Berg, H. Brinkenbergs.

5. dec. Till krigsdomare vid kåren har förordnats häradshövdingen i Skövde domsaga J. O. Odencrants och till vice krigsdomare auditören G. O. Wiberg.

7. dec. Utbildningskurs i hästvård, hästsjukvård och ridning för medlemmar av skaraborgsdistriktet av Svenska Röda Stjärnan äger rum vid kåren den 5. dennes—22. mars under ledning av regementsveterinären Bergström med kapten Fischer som biträdande lärare.

Iakttagelser ang. spärrballonger skola snarast telefoneras till vederb. flygledning eller luftfartsmyndighet.

1940.

18. jan. Efterutbildning skall vid kåren äga rum dels av befälspersonal, dels av vissa årsklasser värnpliktiga under tiden 24/1—20/3.

Skidtävling.

Lörd. d. 16. mars gick en skidtävling av stapeln för III. arméfördelnings truppförband. Från T 2 deltog ett lag bestående av fänrik Thorell, vapenhantverkare Dannestam och vicekorporal 84 Söderlund.

Tävlingen avgjordes programenligt trots det kraftiga snöfallet på morgonen.

Banan, vilken gick runt norra Billingen, hade av banläggaren, sergent Lörne, I. 9, lagts med skickligt utnyttjande av terrängens möjligheter. Bland annat hade de tävlande att tre gånger taga sig upp och nedför berget, vilket medförde en sammanlagd höjdskillnad på banan av omkring 300 meter.

Kl. 7,15 gick första start med en man ur varje lag uppställd på startlinjen, varifrån varje tävlande hade

ett eget spår av ungefär 200 meters längd, innan det gemensamma vidtog. De, som för att komma först ut på detta, togo ut sig allt för mycket, hade rikliga tillfällen att ångra sig under den därpå följande klättringen upp till Alphyddan. Återstående omgångar startades med 15 minuters mellanrum.

På eftermiddagen förrättade överstelöjtnant Björck prisutdelningen i samlingsalen vid T 2.

Resultat:

Lagtävlan: 1) I. 2, 10.32.18. 2) I. 9, 11.09.57. 3) I. 15, 11.11.36. 4) T. 2, 5) I. 17. 6) A. 9.

Individuellt: Fänrik Hjukström, I. 2, 3.01.45. Furir Löfvenberg, I. 2, 3.17.02. Sergeant Seipel, K. 3, 3.19.35. Sergeant Mårtensson, I. 9, 3.21.46. Furir Fransson, I. 15, 3.24.18.

20. jan. För utbildning av civila mekaniker till generatorgasbilar under tiden 1/2—8/2 utgår ur kåren till kurs i Sundsvall såsom lärare sergent Nord och till kurs i Häl-singborg 2 generatorgasdrivna lastbilar med 4 bilförare.

26. febr. Arméfördelningschefen anordnar övningar under tiden 1/3—5/3, varvid förband ur kåren deltaga.

14. mars. Till deltagande i av Västra militära idrottsdistriktet anordnad

skidtävling beordras efter eget åtagande för egen utbildning: fänrik Thorell, vapenhantverkare Dannestam och vicekorporal nr 84 Söderlund.

Kamratföreningen avhåller årsmöte i matsalen den 19 dennes kl. 20.00. Det är önskvärt att även i tjänst varande reservpersonal och värnpliktiga i största möjliga utsträckning deltaga i årsmötet och ingå som medlemmar i föreningen.

HUR DET SER UT PÅ T. 2 NU FÖR TIDEN

De tunga arméslädarna finns kvar.

För den som lever fjärran från Skövde och endast har föga kontakt med kåren kan det kanske ha sitt intresse att få en redogörelse för hur det ser ut vid T 2 nuförtiden. En sådan redogörelse lämnas här nedan. Den avser "normala förhållanden" och bortser sålunda från beredskapsinkallelserna. För den som fullgjorde sin värnplikt efter 1914 eller 1925 års härordningsbestämmelser är det säkerligen rätt mycket som förändrats.

De minsta förändringarna äro de rent yttre, de som beröra själva kasernområdet och dess byggnader. Något är det i alla fall. Det för den nya tiden mest signifikativa utgöra väl de rymliga garagen och bilverkstäderna öster om järnvägen. I Haradalen håller man just på att bygga ett par baracker, vilka skola användas som förrådslokaler för sjukvårdsmateriel. I Manskapsparken håller man på att bygga om dammen till en kombinerad brandreservoar och badplats. Dess yta blir 1000 kvm, vattenvolymen 1700 kbm och djupet 1½—2 m. Till sommaren beräknas den vara färdig, och då kommer dagligt bad att ingå i programmet. Av andra anordningar till manskapets trevnad kan nämnas, att markenteriet ombyggt och avsevärt utökats; det är nu försett både med W. C., telefonhytt och skrivrum. Så slutligen ett

par planerade åtgärder, vilka ännu vänta på sin verkställighet: Garnisonssjukhuset skall utrymmas och göras om till kasern, och i stället skall en ny sjukhusbyggnad uppföras sydost om kasernområdet, bortom Boulognerskogen. Västra fältet skall överlåtas till staden, byggnaderna skola flyttas ut till Norra fältet och kåren skall i stället få ett område intill Hasslum-skogen.

Kåren är organiserad på ett an-

spanns-, ett bil- och ett sjukvårds kompani. Personalen i aktiv tjänst skall utgöra 18 officerare med vederlikar, 16 underofficerare med vederlikar (dessutom fyra underofficerare i arvodesbefattning), 24 furirer, 1 korpraler, 15 vicekorpraler, 25 vö-lontärer och 6 civila. Kommenderingar utom kåren samt tillfälliga vakanser åstadkomma som regel smärre avvikelser från denna sammansättning. Av personal på övergångsstat på reservstat samt pensionsavgångn finnes vid kåren ett 70-tal officerare ett 50-tal underofficerare samt ett 30-tal underbefäl. Den årliga värnpliktskontingenten (linjetjänst) utgör vid anspannskompaniet 130 man vid bilkompaniet 170 man och vid sjukvårdskompaniet 100 man.

Flertalet av de värnpliktiga ha en tjänstgöringstid av 175 dagar, för delade på 150 dagars första tjänstgöring och en repetitionsövning om 25 dagar. För utbildning till underbefäl och fackmän uttagas av inskrivningsmyndigheterna 20 %, vilka ha något längre utbildning, nämligen 225 dagar.

Samtliga hästar vid kåren äro placerade å anspannskompaniet; sjukvårdskompaniet rekvirerar vid behov vad som erfordras för dess övningar. Hästarna äro dels stamhästar, del ackordshästar. Stamhästarnas antal är 51. Ackordshästarna — de kall blodiga körhästarna — äro 130. De äro kårens egendom, men utackor deras, under den tid de icke behö-

Lastning av hästar.

Trupptransport vintertid.

Götaträngare i frivilligkåren.

När vid finsk-ryska krigets utbrott i höstas den svenska Frivilligkåren organiserades, anmälde sig omedelbart flera av befälet vid T 2, men de dåvarande förhållandena gjorde, att många ansökningar om avsked för inträde i finsk krigstjänst måste avslås. Av T 2:s personal fingo endast 6 ge sig iväg, nämligen löjtnanten N. A. Arnell och fänriken C. G. J. Fränne samt furirerna C. H. I. Montgomery, 1. komp., L. F. Skagerholm, (ambulansen), S. A. C. Molin, N. R. Westin, S. P. Alsén, 2. komp. och B. A. Johansson, 3. komp.

När i mars i år frivilligrörelsen fick kraftigare stöd, anmälde sig ånyo ett stort antal Götaträngare, såväl officerare och underofficerare på stat och i reserven som underbefäl och meniga, men det hastiga fredsslutet krossade helt naturligt alla planer på att "kämpa i Finland för Sverige".

pens tjänstgöring fr. o. m. mitten av augusti får, liksom i fråga om stamskolorna, sin särskilda prägel därav, att det från denna tidpunkt är de organiserade och fältutrustade trängförbanden, som samövas. En repetitionsövning om 25 dagar förekommer för alla värnpliktskategorier.

1. kompaniet åker häst, 2. kompa-

vas, till lantbrukare i närheten av förlägningsorten.

Fordonsparken består dels av anspanssfordon — släde m/08 samt sommartid kärror, som lånas från I 9 — och dels av motorfordon, f. n. 9 personbilar, 25 lastbilar, 3 sjuktransportbilar, 1 sjuktransportbuss och ett 30-tal motorcyklar. De motorfordon, som vid större övningar erfordras utöver kårens egna, inlejas. För transport av personal och hästar finnas erforderliga överreden till lastbilarna. Numera finns dessutom en särskild typ av motorfordon, nämligen kolgasbilarna. Trängtrupperna ha gått i spetsen, när det gällt försök med dessa bilar, och bl. a. till T 2 ha förlagts och förläggas vil även i framtiden kurser för civila förare av dessa fordon.

Stammanskapets utbildning har fr. o. m. utbildningsåret 1936—1937 omagts efter helt nya grunder. Tidigare utbildades detta manskap endast i en tjänst — anspann, bil eller sjukvård — men numera berör deras utbildning alla dessa tre grenar, men med tyngdpunkten för varje elev förlagd till vederbörande kompanis specialgebit. Den första anställningen sker den 1/11, varefter manskapet, omväxlande med trupptjänst vid eget kompani, genomgår först volontärsoldatskola och korporalsskola samt därefter furirskola, som anordnas tjänstegrensvis för hela trängen. I mitten av augusti avslutas varje år stamskolorna. Detta sammanhänger med den uppdelning av hela utbildningsåret, som bl. a. innebär, att utbildningen vid kåren från denna tidpunkt avser de fältorganiserade förbandens samövande och trimning, icke de oli-

ka skolornas. Befordran äger rum i slutet av första utbildningsåret till vicekorporal, andra året till korporal och tredje året till furir.

Huvuddelen av de värnpliktigas första tjänstgöring förlöper till tiden något olika vid de tre kompanierna. Värnpliktskontingenten vid anspans- och bilkompanierna uppdelas i två grupper, varav vintergruppen ligger inne oktober—mars och sommargruppen april—september. De, som uttagits till underbefäl eller fackmän, inrycka något tidigare än sommargruppen i övrigt och utrycka samtidigt med denna. Sommargrup-

Sjuktransport vintertid.

Fältuniform m/39.

Sistlidne höst fastställdes vissa persedlar tillhörande den nya uniformsmodellen, vilken benämnes m/39. På grund av det allmänna läget ansågs det icke erforderligt att fastställa fredsuniformen, varför t. v. endast fältuniformen med kappa godtogs. Fältuniformen får användas endast

är anbefalld. Dessutom äger regementschef tillåta uniformens bärande, då han i övrigt finner det lämpligt. Användningen är sålunda avsevärt inskränkt. Ett enda undantag finnes. Kappa m/39 får användas till alla uniformsmodeller och under alla förhållanden.

Chefen för armén har meddelat, att övergångstiden, under vilken uniform m/23 kommer att få bäras efter fastställande av ny fredsuniform, blir så lång, att det icke innebär någon ekonomisk nackdel för personalen att nyanskaffa för permissionsbruk lämpliga uniformer av modell 23.

Fältuniformens vapenrock är en enkelradig rock utan livsöm, rak i ryggen och försedd med en rundskuren krage, vilken kan knäppas ända upp till halsen eller, då så är lämpligt bäras uppknäppt med slag som en civil kavaj. Avsikten är att manskap under fältförhållanden alltid skall bära rocken tillknäppt, under det att övriga efter behag och lämplighet skola kunna använda skjorta och slips till uniformen.

Vapenrockens snitt är mycket ledigt. Under densamma skall soldaten kunna påtaga diverse värmande plagg. Det nya snittet gör, att man kan använda en ganska stor rock, utan att passformen blir alltför mycket lidande.

Av byxor finnas såväl lång- som ridbyxor. Långbyxan utgöres av en modifierad skidbyxotyp och är försedd med tillslutningsanordning nedtill. En särskild damask ingår, avsedd för vissa personalkategorier samt för användning under vinterförhållanden.

Av speciellt intresse för trängtruppernas vidkommande är, att ridbyxor i stor utsträckning komma att utbytas mot långbyxor. Endast den personal, som absolut behöver ridbyxor, ex. ryttare, meord m. fl., utrustas med ridbyxor. Övriga få långbyxor med tillslutningsanordning. Då benlädren icke äro särskilt omtyckta, kommer denna förändring säkerligen att hälsas med tillfredsställelse.

Den till fältuniformen hörande fältmössan utgöres av den välkända lägermössan m/37 (båtmössan). Om denna kan sägas, att den är praktisk men icke vacker. Dess lämplighet som hjälmunderlag kan också diskuteras.

Den nya uniformen utföres i ett kommisstyng av något tunnare kvalitet

Subalternofficer iförd m/39.

än den för m/23 använda. För att ytterligare göra den lättare har fodret minskats till det minsta möjliga, dv endast ett litet ryggfoder.

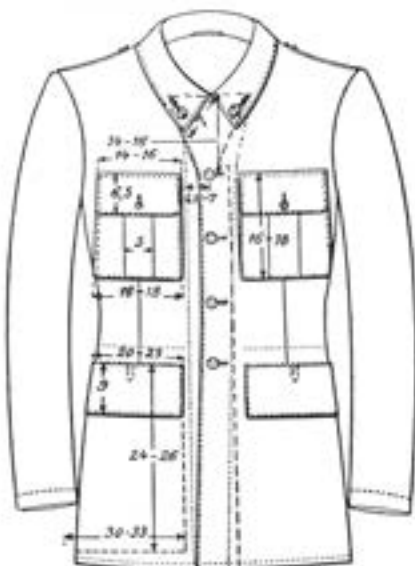
Fältskjorta och fältslips m/39 är fastställda. De äro båda grå, skjortan något mörkare än uniformen.

Hittills ha de olika truppernas kunnat särskiljas på färgen på trupp förbandsnummer. Den nya uniformens emblem utföres i brons, varför det blivit nödvändigt att ge varje trupp ett speciellt emblem. För trängtruppernas vidkommande utgöres emblemet av ett karrhjul öve två korslagda svärd. Emblemet är så ledes gemensamt för samtliga trängkårer. På axelklaffen sitter kårens nummer i brons.

Knapparna äro desamma som fastställdes för m/23.

Gradbeteckningarna hava utfört enligt i viss mån nya principer. Under befäl och sergeanter bära motsvarande beteckning som hittills. Kompaniofficerare och övriga underofficerare bära stjärnor av något förändrad typ. Officersgraderna skilja från underofficersgraderna genom en smal galon runt axelklaffen. Antalet stjärnor överensstämmer med hittill tillämpade principer.

Regementsofficerare och generalpersoner komma att bära ungefär samma gradbeteckning som hittills. Stjärnorna för regementsofficerare komma dock att göras något större än de för kompaniofficerare avsedda varjämte axelklaffen förses med en tredubbel galon. Gemensamt för ge-

Vapenrock m/39 med hopknäppta slag.

under vissa förhållanden, nämligen vid de mobiliserade förbanden samt vid fredsforband under övningar utom förläggningssorten, när fältdräkt

Vapenrock m/39 med uppknäppta slag.

niet bil, 3. kompaniet cykel; ingen suckar längre under "marans" tyngd.

Så ser det ut vid kåren under normala förhållanden. Just när detta skrives, ligger dessutom i tjänst all den personal, som inkallats till beredskapstjänstgöring. Det gamla systembolaget och Filadelfia äro fullbelagda. Även vid T 2 förbereda vi oss för vad som komma kan.

O. C.

En landstormsmän drog ut i fält.

(Ur Mariestads Tidning den 28/7 1939).

Fjorton dagars befälsövning på Axvalla hed.

— Ni skall för att fullgöra 14 dagars landstormsbefälsövning infinna eder vid Kungl. Göta trängkår i skövde söndagen den 9 juli 1939 kl. 1,15 fm.

Ovanstående och mera till stod att äsa på en order från rullföringsbe-
älhavaren i Mariestad, någon gång i nitten av juni månad. Ordern kom nte oväntad och själv var jag ej hel-
er oväntad, då jag nämnda dags norgon vandrade in på trängkaseriens gård och mottogs av tjänstgör-
nde dagbefäl. Samtidigt med mig in-
unno sig även några andra land-
stormsmän, som skulle undergå de 4 dagarnas befälsövning och sam-
nanlagt blevo vi 32 man, vilka denna lag fingo avtaga den civila klädseln och ikläda oss landstormsuniformen grå vadmal av modell 1938(?) och brungrön mössa av modell 1923.

— Dom som vill ha frukost, kan gå ned i matsalen, sade det väl-
komsthälsande dagbefälet, till mig och övriga, samtidigt anlända. Sen är ni fara ut till Axvall i bil, där let blir utrustning och även utbild-
ning.

Kläderna passade bra, men värre var det med livremmen.

Någon gång vid 11-tiden på sö-
lagsmorgonen den 9 juli anlände den första kontingenten inryckande land-
stormsmän med lastbil till Axvalla hed. Den plats, där en gång Karl XV övat sina ryttare och prins Carl m. l. drillat indelta soldater och värn-
pliktiga, blev nu för fjorton dagar temvist för trängens landstormsmän iv år 1939 och den stora heden öv-
ningsfält för spridande av skyttelinje och ansatsvisa framryckningar.

neralspersoner och regementsoffice-
rare är, att kragssnibben förses med en krona m/39 ovanför truppplags-
märket.

T—s.

Trängen och trängtrupperna.

"Mottagningskommittén" bestående av landstormskompaniets adjutant, fanjunkare Nils Stenström, m. fl. fördelade oss allt efter våra göranden och låtanden under beväringstiden på de tre plutoner — anspann, bil, och sjukvård — vilka gemensamt bildade landstormskompaniet. Själv hamnade jag på bilplutonen. Efter verkställd indelning fingo vi våra kläder, lakan, handdukar, "mara", karbin eller pistol och övriga tillbe-
hör, varpå var och en fick bädda sin halmmadrass på golvet i en av barackerna. Hela förvandlingsprocedu-
ren från den civile till den militäre gick friktionsfritt och utan någon större tidsspillan. På en halvtimme var man förvandlad och iförd de varma, goda kläderna. Trots att åren icke hade gått omärkligt förbi för de flesta och många av de forna slanka pojkarne fått kalaskula och axelbredd, fanns det dock kläder till alla, så när som på en. Men han var en jätte och det var han redan under sin exercistid, enligt vad hans kamrater uppgävo. Först efter ett par dagar fick jätten kläder.

Kronans livremmar vållade värre besvär och bland de 32 inryckande landstormsbefälsmännen funnos fyra, vilka måste låta förlänga densamma. Vår medarbetares anspråkslöshet förbjuder honom nämna till vilken kategori han hörde.

Landstormsmännen klarade utan svårighet av den förenklade exercisen.

Ack forna tiders exercis med rote-
utryckning, helomvändningar under marsch o. vändningar åt sidan under marsch! Allt detta är nu borta och kvar finns endast en ringa del. Exer-
cisreglementet har blivit förenklat och beväringen slipper därmed ifrån mycket, som kommit forna tiders sol-
dater att svettas i kavajen och mumla i tänderna. Samtidigt med det för-
enkla exercisreglementet har följt nya saker, som voro mer eller mindre okända för landstormsmännen. Nu måste man mer än förr ta hänsyn till den lede fienden i luften, måste alltid tänka på betäckning, luftskyddad marsch samt faran för gasangrepp. Får man tro befälet — och det finns ju ingen anledning att tvivla därpå — synes dock samtliga årets land-
stormsmän ha sökt tillägna sig de fär-

(Forts. å sid. 8).

Från Axevalla hed.

(Sommaren 1939.)

Nu sjunker solen stilla över slättens vågor,
den skänker aftonglans åt gammal hed,
och ljuset glimmar i tusen lågor,
men snart går dagens fält åter ned.

Här vakta många seklers vackra min-
nen
den stora slätt, som fadren trampat har,
det kanske finns i våra knektasinnen
en gnista ifrån gamla, stolta dar.

Den gnistan kan måhända återtändas,
ty ännu leva gamla gudar kvar,
och emot ovän kunna trupper sändas,
som vi på Axevalla övat har.

Här hava våra fäder burit
den nötta "kalv" och plit i valkig hand,
här ha de sprungit, svettats, svurit
och gjort sin tjänst för kung och fos-
terland.

Här ha de trampat i den trygga takt
men även skött de många hundra ting,
och med gevär för fot de stått vid vak-
ten
och hört på aftonklockan ifrån Norra
Ving.

Här har det hållits fest i gångna dagar
kring knektakistans mångahanda ting,
och det var älskog uti Ökulls hagar,
och löfte gavs om tro och vigselring.

Och Axevalla Hus med stora minnen
höll stånd emot den tappre Engelbrekt,
men nejdens bönder hade hårda sinnen
och danska fogdars bana blev då stäckt.

Nu är det nya tider, nya seder,
nu stinker det av olja och bensin,
men slätten kom ännu en gång till
heder
och i sin sommarfägring står den åter
fin.

Du gamla slätt, tänk om du kunde tala
om Västergyllens söner, som du sett;
du kunde nämna om Kung Karl i gala
och trygga män med ärligt bondevett.

Nu sova de för längesen i mullen
de gjort för oss sitt pliktuppfyllda vär,
och nejdens fagra blommor pryda kul-
len,
för dem vid kyrkorna i Varnhem, Ving
och Skärv.

Se, huru aftonhimlen sakta färgas
och huru kvällens skuggor gå till ro,
nu är det dagens strid och split som
bärgas
och stanna kvar i minnets ljusa bo.

A. SUNNERBO.

(Forts. fr. sid. 7).

digheter, som kunna komma att krävas i ett modernt krig på ett tillfredsställande sätt. Deras exercis var ej heller att klandra på. Den gamla takten fanns i benen.

Söndagen den 17 juli skedde en andra landstormsinryckning till trängen. Denna gång var det 99 man, vilka en gång i tiden fullgjort sin rekryt som värnpliktiga och icke, liksom de tidigare inryckta varit reservbefäl eller studenter och likställda. Proceduren med de 99 var densamma som då landstormsbefälet drog in. Fanjunkare Stenström m. fl. tog emot, det civila lades av och kronans kavaj drogs på. Övningarna blevo också desamma, som dem befälet varit med om.

Landstormsmannens dag började med revelj på gongong kl. 6. Första frukost serverades kl. 7 och 7,45 skedde uppställningen och avlämning till vederbörande plutonchefer. Övningarna pågingo sedan till kl. 11,15, då andra frukost serverades. Därpå följde uppehåll till kl. 12,45, då dagens sista övningar vidtogs och dessa pågingo tills kl. 17. Sådant var i huvudsak programmet och tiderna, men det fanns givetvis avvikelser därifrån. Till det angenäma slaget hörde en halv timmas bad före middagen, då vädret tillät. Vad bilplutonen beträffar hade den dels — som befälsövning — en marsch till trakten av Arnäs glasbruk med bivacking därstädes en natt och dels en nattkörning, delvis med släckta lanternor, under andra övningsveckan. Även denna övning gick i trakten av Arnäs och för körning i mörker var vägen från Österängs station fram till närheten av Björsätters kyrka avspärrad för all trafik. Plutonen nådde sitt mål utan passering, som det heter militäriskt. Den långa ormen av svarta bilar slingrade sig med 10 km. fart fram över vägen utan missöden.

Fotbollsmatcher till omväxling.

Men landstormsmannens dag var icke bara en övningsdag för krigets värv. Den bjöd också på förströelse. En kväll anordnades en fotbollsmatch mellan de tre plutonerna med — som väntat var — ett starkt inslag av göteborgare i samtliga lag. I första matchen möttes anspannare och bilförare. Sjukvårdsplutonchefen, löjtnant K. A. Widoff, dömde och resultatet blev — tyvärr — en förlust för bilisterna med 4—3 eller något där-

Trängaretrall.

*Hit samlas soldater
med olika later,*

*gamla herrar med sirliga vanor
och unga, som drömma sig nya banor.
Men alla vi äro soldater, som
med frejdigt mod se tiden an
vad sedan än komma kan!*

*Och hi och hej för var spänstig man
i hela vårt land, som har kroppen i hand
och själen i brand
för frihet och vett, för hem och härd
och för allt, som är dyrkan värd!*

*Och hi och hej för var ryttare god,
som sitter i sadeln fast,
för varje man, som sin bil förstod
att köra lugnt och med hast!*

*Och hi och hej för var anspannsman,
som säkert sin syssla kan,
för sjukvårdsmannen, som vet sitt kall
och sköter det som han skall!*

*Ja, leve Trängen i varje dess gren
i alla väder för visst,
om naren bet eller solen sken,
om sinnet är glatt eller trist!
Framåt, framåt varthän det än bär,
se det vår lösen är!*

MOI.

åt. I nästa match möttes sjukvårdare och bilister, varvid bilplutonens chef, fänrik C. G. Palm dömde fullt korrekt 1—1. Sedan blev det inte mera fotboll. Antagligen tyckte hästkarlarna att de vunit slaget.

Man kan icke undgå att lägga märke till, hur förhållandet mellan befäl och manskap förbättrats under senare år. De båda kontrahenterna ha kommit varandra närmare in på livet och man har en känsla av att befälet söker förstå sina underlydande. Att förhållandet mellan landstormsmän o. befäl blev särskilt gott berodde kanske mest på, att landstormarna voro vuxna karlar, som fått en annan syn på sina militära åligganden. Samtidigt kunde man förmärka hur befälet på allt sätt sökte underlätta, förstå och hjälpa tillrätta, där så behövdes.

Olika hade ödets lotter fallit för de 35-åriga landstormsmännen, och där funnos män ur alla samhällslager,

som för några dagar sammanfördes i en kamratlig tillvaro. Där funnos lärde och olärde, hjärnans och handens män, lyckliga familjefäder och sådana, som föredragit ungarlivets Men uniformen förenade alla och de gemensamma dagarna, då många minnen från flydda rekrytdagar berättades och diskuterades, blevo säkert till ett minne för livet.

Den 22 juli lämnade landstormsmännen Axevalla hed. Årets sommarrekryter vid sjukvårdskompaniet togo ånyo sin förläggning i besittning och få ägna sig åt exercisen medar hästar, kor och får betade på den stora heden och miljoner insekter surrade i lindallén. Livet på Axevalla går i sina vanliga gängor. På västfronter intet nytt.

Ivan C:son.

Från den gamla goda tiden.

En förmiddag kommer en knekt fram till dåvarande löjtnanter Swartling, gör halt och front och säger:

— Löjtnant, beväringssmannen nymmer 137 Andersson anhåller vördsamt om en ny mygg!

— Vad säger du? frågade Swartling, menar du mugg?

— Ja, löjtnant, för se den gamla myggen är det håll i botten på, å nu har ja' hållit tummen över hålet så länge, så nu finns det inte nån hel plats på tummen längre. Det varms kaffet har bränt upp 'en, se.

— Jaa, Andersson, du skall få en ny mugg, jag skall köpa dig en, sade Swartling.

— Tack löjtnant, svarade pojken och sken som en sol.

Alla tyckte historien var värd höras av många, varför den sändes till dåvarande Strix och genast trycktes. Då tidningen kom hit till Skövde, stoppade Swartling den på sig och då han en dag såg sin vän med myggen komma över kaserngården, ropade han honom till sig.

— Nu har du kommit i tidningen, Andersson, sade han.

— Tack, löjtnant, svarade Andersson och sken som en sol över lyckan att ha blivit en så bemärkt person. Sedan han långsamt stavat sig igenom den lilla historien, mulnade hans ansikte:

— Men, löjtnant, sade han besviken, det är ju inte mitt nymmer!